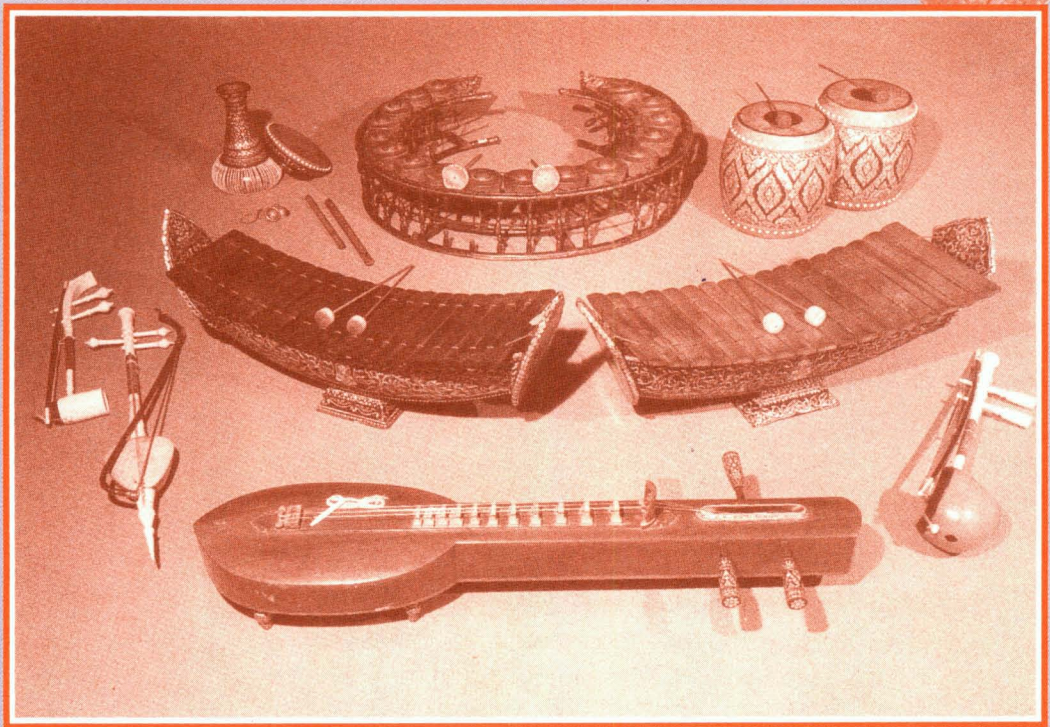

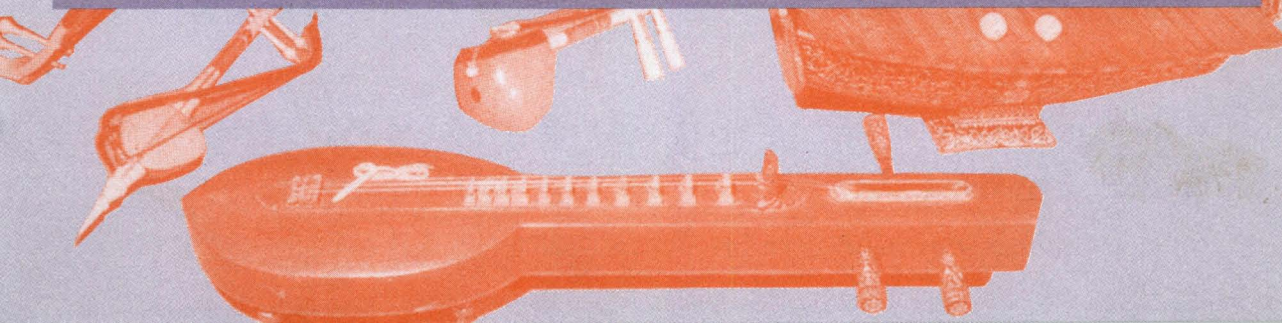
อ นุ ส า ร

ดนตรีศึกษา

ISSN 0125-2461 ปีที่ 22 ฉบับที่ 216 เดือนมิถุนายน 2539

๘๘ แนวคิดในการจัดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ๙๙

อุดมศึกษา

เอกสารเผยแพร่ ของ ทบวงมหาวิทยาลัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า	ที่ปรึกษา	
● แนวคิดในการจัดเกณฑ์มาตรฐาน ดนตรีไทย	3	ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย รศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ ศ.ดร.กนก วงษ์ตระหง่าน นายปราโมทย์ โชติมงคล นางสาววรรณดี คีตะนิรันถ์	
● การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา	12	บรรณาธิการ	นายกมล ศรีประสาธน์
● แนวปฏิบัติในการขอผ่อนผันให้อาจารย์ ประจำ/นักศึกษาชาวต่างชาติ	14		
● การพิจารณาโครงการใหม่ในแผนพัฒนาฯ	17		
● มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	22		

เจ้าของ ทบวงมหาวิทยาลัย โทร. 245-8323, 245-8923 FAX. 245-8923

ผู้โฆษณา นางวรรณ พูนพิน

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิดในการจัดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

นับตั้งแต่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับที่ 5 ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติในด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมไทยเป็นต้นมา ก็ได้เริ่มมีการเคลื่อนไหวในการจัดกิจกรรมและการพัฒนาศิลปะการดนตรีมากขึ้นอันเป็นงานนอกเหนือไปจากการเรียนการสอนในหลักสูตรตามปกติ ก้าวแรกที่แสดงให้เห็นชัดถึงความร่วมมือทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาคือ การริเริ่มให้มีการสัมมนาและประชุมวิชาการดนตรีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ระหว่างวันที่ 20-22 ตุลาคม 2530 ที่หอประชุมศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานแห่งอาเซียน สำนักงานศาลายา มหาวิทยาลัยมหิดล มีผู้ร่วมประชุมทั้งสิ้น 204 คน จาก 53 สถาบันและหน่วยงานการประชุมครั้งนี้ ได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางในเรื่องของ ดนตรีไทยหลายประเด็นด้วยกัน คือ

1. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการอนุรักษ์ส่งเสริมดนตรีไทย และอุปถัมภ์ศิลปนิพนธ์
2. การริเริ่มขอบเขตการพัฒนา และวิธีการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีในสถาบันอุดมศึกษา
3. บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการนำดนตรีไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน การนำดนตรีไปพัฒนาบุคลิกภาพและเจตคติของคนไทย
4. การขาดแคลนผู้เป็นเอกทางดนตรีไทย การเพิ่มจำนวนผู้เป็นเอกและการดำรงความเป็นเอกของศิลปนิพนธ์ไทย

ผลแห่งการประชุมวิชาการและสัมมนาดังนั้นได้ก่อให้เกิดการรวมตัวของสถาบันอุดมศึกษาในทางที่จะระดมกำลังกันช่วยทำงานพัฒนาดนตรีไทยขึ้นเป็นการด่วน เพราะดนตรีไทยกำลังประสบปัญหานานัปการในขั้นต้นได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นแกนนำประสานงานจัดการประชุมวางแผนก่อตั้งกิจกรรมร่วมทางดนตรีในระดับอุดมศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2531 ที่ห้องประชุมมหาวิทยาลัยมหิดล โรงพยาบาลศิริราช ในการประชุมครั้งนั้นมีผู้เข้าร่วมประชุม 40 คน จาก 15 สถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีประเด็นสำคัญสองเรื่อง หนึ่ง คือ การจัดตั้งห้องสมุดหรือพิพิธภัณฑ์ดนตรีเพื่อประโยชน์ในการศึกษาขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ เพื่อให้บัณฑิตศึกษาและประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ในเรื่องของดนตรีมากขึ้น เรื่องที่สอง คือ ปัญหาในการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมวิชาการดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาซึ่งที่ประชุมมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญระดับชาติจะต้องมีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องและการประชุมครั้งที่ 3 ในวันที่ 9 สิงหาคมปีเดียวกันที่ประชุมก็เห็นชอบให้นำผลการประชุมนั้นเสนอต่อทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมอบหมายให้นายวรารัฐ สุมาวงศ์ และนายพูนพิศ อมาตยกุล เป็นผู้นำเสนอปลัดทบวงมหาวิทยาลัยในวันที่ 1 กันยายน 2531 และได้รับความเห็นชอบ

ต่อมาทบวงมหาวิทยาลัยได้มีคำสั่ง ที่ 103/2531 ลงวันที่ 15 กันยายน 2531 แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและนโยบายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านขึ้นให้ทำ

หน้าที่พิจารณาวางแผนและนโยบายเพื่อพัฒนาวิชาการดนตรี คณะกรรมการชุดนี้ได้กำหนดคณะทำงานขึ้นเพื่อพิจารณาและดำเนินการร่างโครงการและแผนปฏิบัติการของโครงการส่งเสริมวิชาการดนตรีไทย ซึ่งได้ร่วมประชุมกัน ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระหว่างวันที่ 23-25 ธันวาคม 2531 โดยมีนายประสิทธิ์ ถาวร ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยเป็นที่ปรึกษา และนายวรารุช สุมาวงศ์ ประธานคณะทำงานได้ดำเนินการศึกษาสภาพเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยพร้อมทั้งวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับดนตรีไทยซึ่งมีปัญหาหลายประเด็น และที่เห็นควรดำเนินการมีดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเรื่องของดนตรีไทยในระดับสูง และผลิตตำราทางวิชาการให้ได้ทั้งคุณภาพความหลากหลายและปริมาณที่จะช่วยเสริมฐานการศึกษาทางดนตรีไทยให้ดีขึ้น

2. จัดและพัฒนาหลักสูตรดนตรีไทยขึ้นทุกระดับให้มีการศึกษาดนตรีต่อเนื่องจากระดับประถม มัธยม และอุดมศึกษา และควรให้เปิดสอนในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก มีโครงการต่อเนื่องที่ชัดเจน และทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดให้วิชาการดนตรีไทยอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาที่ขาดแคลน

3. ผลิตบุคลากรที่มีความเป็นเอกทางดนตรีไทยทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติรวมทั้งป้องกันการสูญเสียผู้เป็นเอกทางดนตรีที่มีอยู่แล้ว

4. สนับสนุนให้นักดนตรีไทยมีโอกาสดำเนินการแสดงฝีมือและความสามารถอย่างสม่ำเสมอ

5. รับรองสถานภาพของผู้มีคุณวุฒิทางดนตรีไทยให้สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ที่เหมาะสมกับคุณวุฒิทางดนตรีนั้น

6. กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน และควบคุมมาตรฐานความรู้ทางดนตรี

7. จัดให้มีการเพิ่มตลาดแรงงานนักดนตรีให้เหมาะสมกับปริมาณนักดนตรีที่ผลิตได้

8. ส่งเสริมให้วิชาดนตรีไทยเป็นกิจกรรมหนึ่งในอันที่จะใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาจริยธรรม

และความมั่นคงของชาติ

จากปัญหาดังกล่าว คณะทำงานได้จัดทำ “โครงการส่งเสริมการดนตรีไทย” ขึ้น แล้วนำเสนอคณะอนุกรรมการวางแผนและนโยบายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบและเห็นสมควรให้มีการดำเนินการในระยะแรกเพียง 3 เรื่องก่อน และได้ทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการชุดนี้ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้เสนอขออนุมัติโครงการส่งเสริมการดนตรีไทยนี้ ต่อคณะรัฐมนตรีตามหนังสือที่ ทม. 0205/21468 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2532 ซึ่งได้รับอนุมัติในหลักการโครงการดังกล่าวจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2532 ให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมวิชาการด้านดนตรีไทย ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยให้มีการติดตามผลการจัดกิจกรรมให้ครบถ้วนเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างจริงจังต่อไป รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการดนตรีไทยขึ้น โดยมีรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยเป็นประธานกรรมการ ตามคำสั่งทบวงมหาวิทยาลัยที่ 30/2533 ลงวันที่ 5 มกราคม 2533

คณะกรรมการส่งเสริมการดนตรีไทย ซึ่งได้เห็นชอบกับแผนงานที่คณะอนุกรรมการวางแผนและนโยบายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน ผู้จัดทำโครงการฯ ได้เสนอไว้เกี่ยวกับการดำเนินงานในระยะเริ่มต้นโครงการนี้รวม 3 เรื่อง จึงได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานในแต่ละเรื่องรวม 3 ชุดดังนี้

1. คณะอนุกรรมการนโยบายการพัฒนาวิชาการดนตรีไทย มีปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นประธาน

2. คณะอนุกรรมการวางแผนจัดสัมมนาทางดนตรีไทย มีปลัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นประธาน

3. คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย มีนายวรารุช สุมาวงศ์ เป็นประธาน

ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยโดยมีศ.วิจิตร ศรีสอ้าน ดำรงตำแหน่งในครั้งนั้นได้ให้ความสนใจและสนับสนุนในเรื่องการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยขึ้น เพราะส่วนสำคัญในการพัฒนาดนตรีไทยคือ การที่จะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ไว้สำหรับใช้เป็นบรรทัดฐานในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ นอกจากจะเป็นตัวบ่งชี้กำหนดแนวทางในด้านการเรียนการสอนแล้ว เกณฑ์ดังกล่าวนี้อาจจะนำมาใช้ปรับปรุงเพื่อใช้ประเมินบรรดานักดนตรีไทยที่มีฝีมือแต่ไม่มีโอกาสเรียนวิชาสามัญเพื่อประโยชน์ในการยกระดับนักดนตรีไทยเหล่านั้นอีกด้วย จึงได้อนุมัติให้มีการประชุมสัมมนาเรื่อง “การพัฒนาวิชาการดนตรีไทย.....เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย” ครั้งที่ 1 ขึ้นที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 27-29 มีนาคม 2534 การประชุมมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อระดมความคิดเห็นหาแนวทางการจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน สาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย ในครั้งนั้นมีผู้แทนจากสถาบันและองค์กรต่างๆ เข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนประมาณ 70 คน ผลจากการประชุมครั้งนั้นมีมติให้จัดวางโครงสร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาดนตรีไทยขึ้น นายวรารุช สุมาวงศ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานดำเนินงานตามคำสั่งของคณะรัฐมนตรีมาตั้งแต่ต้น จึงได้รวบรวมบรรดาครูอาจารย์ดนตรีไทยจากสถาบันและองค์กรต่างๆ ระดมความคิดเห็น และหารือในการสร้างเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว โดยศึกษาจากแนวทางที่ครูดนตรีไทยในอดีตได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาในการเรียนดนตรี ปี่พาทย์ เครื่องสาย ขับร้อง และเครื่องหนัง สุดท้ายคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยได้เห็นชอบให้มีคณะทำงานขึ้นโดยเฉพาะ ด้วยเหตุนี้ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยขึ้นตามคำสั่งคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย ที่ 23/2534 ลง วันที่ 9 พฤษภาคม 2534 เพื่อทำหน้าที่ยกร่างเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย โดยเฉพาะเกณฑ์ปี่พาทย์ ทั้งนี้เพื่อให้เสร็จทันการประชุมสัมมนาการพัฒนาวิชาการดนตรีไทยครั้งต่อไปซึ่งกำหนดไว้ต้นเดือนกันยายน 2534 โดยมอบหมายให้นายวรารุช สุมาวงศ์ เป็น

ประธานอนุกรรมการอีกเช่นกัน

คณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ได้จัดให้มีการประชุม 3 ครั้ง คือครั้งที่ 1 ในวันที่ 9 พฤษภาคม 2534 ที่ทบวงมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม - 2 มิถุนายน 2534 ที่โรงแรมไกลเดินตราก้อน จังหวัดนนทบุรี และครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 19-21 กรกฎาคม 2534 ที่มหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน จังหวัดชลบุรี และได้ดำเนินการยกร่างเกณฑ์มาตรฐานสาขาปี่พาทย์ขึ้น และจัดส่งให้ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยและนักวิชาการจากสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะในการประชุมสัมมนาการพัฒนาวิชาการดนตรีไทย ครั้งที่ 2 ซึ่งจัดขึ้นที่ศูนย์สารสนเทศทบวงมหาวิทยาลัย ในระหว่างวันที่ 2 และ 3 กันยายน 2534 เพื่อคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยได้นำไปพิจารณาพัฒนาเกณฑ์ดังกล่าวให้เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ต่อไป

จากนั้น ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยขึ้นอีก 2 ชุด ตามคำสั่งทบวงมหาวิทยาลัย ที่ 50/2534 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2534 เพื่อทำหน้าที่ยกร่างเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยด้านเครื่องสายไทย และการขับร้องเพลงไทย คณะอนุกรรมการด้านเครื่องสายไทยได้จัดการประชุมยกร่างเกณฑ์ 2 ครั้ง ที่มหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน จังหวัดชลบุรี ในระหว่างวันที่ 8-10 พฤษภาคม 2534 และที่ทบวงมหาวิทยาลัยในวันที่ 20 พฤษภาคม 2534 ด้านการขับร้องเพลงไทยก็ได้จัดการประชุมยกร่างเกณฑ์ 2 ครั้งเช่นกัน ที่ โรงแรมไกลเดินตราก้อน จังหวัดนนทบุรี ในระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 1 ธันวาคม 2534 และที่ทบวงมหาวิทยาลัย ในวันที่ 20 ธันวาคม 2534 และได้นำเกณฑ์ที่ยกร่างขึ้นนี้เข้าพิจารณาในการประชุมสัมมนาวิชาการดนตรีไทย ครั้งที่ 3 ซึ่งจัดขึ้นที่ศูนย์สารสนเทศทบวงมหาวิทยาลัย ในระหว่างวันที่ 20-21 มกราคม 2535

หลังจากนั้นคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย และคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์

ทั้ง 3 ด้าน ได้นำข้อเสนอไปพิจารณาเพื่อพัฒนาเกณฑ์ทั้ง 3 ด้านให้เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ต่อไป ในการประชุมที่ห้องประชุมศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ 30-31 มกราคม 2535 และรวบรวมจัดพิมพ์พร้อมข้อเสนอแนะนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมการดนตรีไทย เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

ทบวงมหาวิทยาลัยได้เสนอเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยเพื่อให้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2536 ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบกับเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทย คือ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหมและทบวงมหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ นำเกณฑ์ข้างต้นไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทย เพื่อวิชาการทางศิลปวัฒนธรรมด้านนี้ให้มีมาตรฐานและเจริญก้าวหน้าต่อไป นอกจากนี้ยังให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย (ก.ม.) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) เป็นต้น ใช้เกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับพิจารณาบรรจุแต่งตั้งบุคคลผู้มีความสามารถตามเกณฑ์ข้างต้น เข้ารับราชการในตำแหน่งครูดนตรีไทย ซึ่งหน่วยงานข้างต้นได้รับทราบและดำเนินการต่อไปแล้ว

ระบบการคิดจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยได้ร่วมกันพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้ได้เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่เป็นไปได้อย่างเหมาะสมที่สุด โดยต้องสอดคล้องกันกับวิทยาศาสตร์การศึกษานี้ได้คำนึงถึงความจำเป็นในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การจัดองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ

การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคัดเลือกอนุกรรมการแต่ละท่านที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านเนื้อหา เครื่องดนตรี และการขับร้องดนตรีไทย ด้านมาตรฐานทางวิชาการทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทย ด้านวิทยาศาสตร์การศึกษา ด้านการสอนวิชาดนตรีไทยในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่ยก่างขึ้นอย่างสอดคล้องกับวิทยาศาสตร์การศึกษานี้ เป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการดนตรีไทยและนักวิชาการแขนงอื่นทั่วไป

2. ความเป็นศาสตร์ของดนตรีไทย

คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยได้พิจารณาความเป็นศาสตร์ของวิชาดนตรีไทยและได้พบว่ามืองค์ประกอบครบถ้วนของความเป็นศาสตร์ทั้ง 3 ส่วน คือ

1) มีศัพท์เฉพาะของตนเอง (terminology) ในวงการดนตรีไทยมีศัพท์มากมายที่สื่อความหมายในสาขาวิชาการเดียวกันและเป็นที่เข้าใจกัน เช่น คำว่า ปี่พาทย์ เครื่องสาย ขับร้อง ซึ่งเป็นแขนงของวิชาดนตรีไทย เมื่อกล่าวกันแล้วก็สามารถเข้าใจได้ทันที อย่างไรก็ตามยังคงมีศัพท์อีกจำนวนหนึ่งที่จะต้องมีการบัญญัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนต่อไป

2) มีโครงสร้างของเนื้อหาสาระ (body of knowledge) โดยเฉพาะของวิชาการดนตรีไทยที่ชัดเจนเช่นเดียวกันกับศาสตร์อื่น ๆ และขณะนี้ได้มีการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยจนถึงระดับปริญญาตรี ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันที่เพิ่งจะได้รับอนุมัติหลักสูตรปริญญาโท ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) มีวิธีการศึกษาค้นคว้า (mode of inquiry) แม้ว่าดนตรีจะเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติ และทักษะเป็น

ใหญ่ อย่างไรก็ตามกว่าจะได้มีการพัฒนาจนถึงทุกวันนี้ในด้านที่เกี่ยวกับ จังหวะ (rhythm) ทำนอง (melody) ระบบเสียง (harmony) และคีตลักษณ์ (form) ของดนตรีไทยได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการศึกษาค้นคว้าจนทำให้ดนตรีไทยมีมาตรฐานและพัฒนาการที่สืบเนื่องติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้น เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่กำหนดขึ้นจะเป็นการส่งเสริมให้แวดวงหรือวิทยาการแขนงอื่น ซึ่งมีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานกันแล้วยอมรับกันว่าวิชาดนตรีไทยนั้นเป็นศาสตร์ที่สมบูรณ์

3. ความเป็นวิชาชีพของดนตรีไทย

จากการอภิปรายของนายพิชิต ชัยเสรี เรื่องเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปสาขาวิชาดนตรีไทยปัจจุบันในการประชุมสัมมนาเรื่อง การพัฒนาวิชาการดนตรีไทย.....เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2534 ณ หอประชุมศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ได้สรุปว่า ดนตรีไทยมีลักษณะของวิชาชีพชัดเจน โดยเจ้าของคำประกอบที่ Flexner กล่าวไว้คือ

- 1) มีกิจกรรมทางปัญญา คือมีการคิดค้น วิเคราะห์ วิจารณ์
- 2) อาศัยความรู้เฉพาะสิ่ง ดนตรีไทยถ้าบอกว่าเครื่องดี ก็สามารถแยกได้ว่าเป็นเครื่องเล็ก เครื่องใหญ่ หรือเครื่องต่าง ๆ ได้
- 3) ต้องการความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นด้านปี่พาทย์ เครื่องสาย หรือขับร้องล้วนแต่มีความเจริญก้าวหน้าต่อเนื่องกันมาอยู่เสมอ
- 4) ใช้เวลาเต็มและเป็นสมาชิกถาวร ผู้ฝึกปฏิบัติดนตรีไทยจะต้องอุทิศเวลาให้ อย่างในสมัยโบราณจะต้องไปฝากตัวเป็นศิษย์อยู่กับบ้านครูและช่วยเหลือครูเหมือนลูกหลานในบ้านคนหนึ่ง
- 5) มีมาตรฐานของตนเอง ดนตรีไทยมีการจัดมาตรฐานทั้งผู้เข้าเรียนและเนื้อหาที่จะถ่ายทอดไว้ชัดเจนตั้งแต่โบราณ เช่น การเรียนเพลงโหมโรงเช้า โหม

โรงเย็น เป็นต้น

6) ให้บริการแก่ผู้อื่น ดนตรีไทยเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางสังคมอย่างครบครัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย และอื่น ๆ

7) มีระบบองค์กรที่ชัดเจนและเข้มแข็ง แม้นดนตรีไทยจะยังไม่มีสมาคมวิชาชีพเข้ามาเกี่ยวข้องเหมือนแพทย์ วิศวกร แต่ก็มีสำนักดนตรีที่เข้มแข็งมั่นคง แนวโน้มในอนาคตจะมีการรวมตัวก่อตั้งเป็นสมาคมหรือสภาวิชาชีพ

เพราะฉะนั้น การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยจึงต้องให้สัมพันธ์กับการนำประโยชน์ไปใช้ทางวิชาชีพอย่างเหมาะสม อีกทั้งยังมีประโยชน์ในการเทียบระดับความรู้ความสามารถของศิลปินดนตรีไทยได้อีกด้วย

4. แนวทางการกำหนดเกณฑ์ในแต่ละระดับการศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานที่จะร่วมกันกำหนดขึ้นควรสัมพันธ์กันกับวุฒิภาวะ และระดับต่างๆ ของการศึกษา ซึ่งมีดังนี้

- 1) ระดับอนุบาล เป็นการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยเพื่อการวางรากฐานสำหรับวิชาการดนตรีไทยในด้านจังหวะ โสณทัชชะ และระเบียบวินัยแห่งนิสัยการดนตรี
- 2) ระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยเพื่อเป็นพื้นฐานการปฏิบัติเครื่องดนตรีขั้นเตรียมการ โดยเน้นทักษะด้านกายภาพและทักษะด้านการใช้เครื่องดนตรี
- 3) ระดับมัธยมศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยเพื่อการเตรียมพร้อมในการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อไปประกอบอาชีพในระดับที่เหมาะสมได้
- 4) ระดับอุดมศึกษา
ปริญญาตรี ให้มีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะสาขา

ชั้นวิเคราะห์วิชาการที่เกี่ยวข้อง รู้จักจำแนกความเป็น เหตุผลเชิงวิชาการในวิชาซึ่งอย่างสมเหตุผล สำหรับ เกณฑ์ในระดับปริญญาตรีนั้น ให้ศึกษาความเป็นไปได้ จากประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ในคณะต่างๆ ได้ มีการจัดการเรียนการสอนอยู่แล้วในหลักสูตรวิชา ดนตรีไทย ระดับปริญญาบัณฑิตปัจจุบัน

ปริญญาโท ให้มีความรอบรู้ลุ่มลึก ตามลักษณะแห่งวิชาเอกที่กำหนดในแต่ละสาขา โดยกระบวนการศึกษาวิจัย

ปริญญาเอก ให้การศึกษาดนตรีไทยโดยใช้ กระบวนการวิจัยเพื่อการค้นคว้าและเสาะแสวงหาแนว ทางสำหรับบการก่อให้เกิดวิวัฒนาการเชิงวิชาการ และ ทักษะที่ลุ่มลึกเชิงปรัชญาสุนทรียศาสตร์

5. เกณฑ์ในการใช้สอบคัดเลือกบุคคลเข้า ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

เนื่องด้วยทบวงมหาวิทยาลัยมีหน้าที่ในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาวิชาดนตรีไทยระดับอุดมศึกษาส่วนหนึ่ง เพื่อให้การคัดเลือกเป็นระบบมากขึ้น และเพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพของผู้เข้าศึกษาอันมีผลถึงคุณภาพของ บัณฑิต คณะอนุกรรมการจึงเห็นสมควรให้พิจารณา กำหนดเกณฑ์ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาวิชาดนตรี ไทยระดับอุดมศึกษาด้วย

6. การทำให้ดนตรีไทยมีความเป็นสากล

เพื่อเป็นการให้ดนตรีไทยมีความเป็นสากลมากขึ้น เพื่อให้ชาววัฒนธรรมดนตรีสามารถพัฒนาไปสู่ชาว โลกได้กว้างและลึกกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เกณฑ์ มาตรฐานดนตรีไทยควรจะมีลักษณะที่สื่อความหมาย ให้เข้าใจใกล้เคียงกับดนตรีสากล แม้มาตรฐานระดับ ความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีสากลจะมีความ หลากหลาย แต่ที่นิยมกันอยู่คือมาตรฐานของ Trinity College of Music ของมหาวิทยาลัยลอนดอน ซึ่งใช้ กันสืบเนื่องมาเป็นเวลานานกว่า 100 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2415 หรือ ค.ศ. 1872 เป็นต้นมา

ประโยชน์ของการนำเกณฑ์มาตรฐานมาใช้

จากรายงานการประชุมของคณะอนุกรรมการ กำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยและจากสรุปการประชุม สัมมนาพัฒนาวิชาการดนตรีไทย ครั้งที่ 1 ประโยชน์ ของการนำเกณฑ์มาตรฐานมาใช้ประมวลได้ดังนี้

1. รูปธรรมของดนตรีไทย จะมีลักษณะเป็น ศาสตร์ที่สมบูรณ์ตามหลักวิชาการสากลมากขึ้นเป็นการ ยกย่องมาตรฐานทางวิชาการและมาตรฐานทางวิชาชีพ ดนตรีไทยส่งเสริมให้เกิดค่านิยมที่ดีต่อดนตรีไทยมากขึ้น ด้วยเป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญของวิชาดนตรีไทย ผลคือ เยาวชนสนใจสาขาวิชาดนตรีไทยมากขึ้น

2. สามารถนำเกณฑ์มาตรฐานมาใช้ประโยชน์ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาดนตรี ไทยระดับต่างๆ ได้ดังนี้

2.1 ใช้เป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงหลัก สูตรวิชาดนตรีไทยในระดับและสาขาต่างๆ ให้เหมาะสม และเป็นระบบ โดยเฉพาะในด้าน

2.1.1 การผลิตตำราดนตรีไทยใน อนาคต

2.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียน การ สอน

2.1.3 การจัดและประเมินผลการศึกษา

2.1.4 การพัฒนาและวิจัยดนตรีไทย

2.2 ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาอนุมัติ และเปิดการสอนวิชาดนตรีไทยสายต่างๆ ในสถาบัน อุดมศึกษาได้เหมาะสมกว่าที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน

2.3 เกิดความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้ การจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาสอดคล้องกับระดับอุดมศึกษาอันเป็น การพัฒนาให้การจัดการศึกษาดนตรีไทยเป็นไปอย่าง เหมาะสมกับวุฒิภาวะ มีระบบ และต่อเนื่องกัน ใน ทุกระดับ

3. สามารถกำหนดกรอบการสอบเข้าศึกษาวิชา ดนตรีไทยในแต่ละระดับอุดมศึกษา ด้วยความสามารถ

ขั้นต่ำของการบรรเลงและขับร้องอย่างสัมพันธ์กันกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่กำหนดขึ้น

4. สามารถรู้ระดับความสามารถ และประสิทธิภาพของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีไทยสายต่างๆ ที่จะนำไปใช้ประกอบวิชาชีพทางดนตรีไทยได้อย่างเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของสังคมปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

5. สามารถนำมาใช้ตรวจสอบ และประเมินระดับความสามารถทางการบรรเลงเครื่องดนตรี และการขับร้องเพลงไทยของนักศึกษา บัณฑิต และ ศิลปิน อย่างเป็นมาตรฐานที่เทียบได้กับสากล

6. ได้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบรรเลงและขับร้องดนตรีไทย ซึ่งส่วนราชการสามารถใช้เป็นหลักในการพิจารณาบรรจุ และ/หรือแต่งตั้งศิลปินดนตรีไทยในท้องถิ่นเข้ารับราชการ เพื่อฝึกทักษะการบรรเลงดนตรีไทยในทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุดมศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และบัณฑิตศึกษา ซึ่งในสภาพปัจจุบันวิชาดนตรีไทยจัดได้ว่าเป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนผู้ชำนาญการ และผู้เชี่ยวชาญถึงขั้นวิกฤตสาขาหนึ่ง

7. ศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของประเทศที่ดำเนินสืบเนื่องติดต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนานสามารถดำรงอยู่และพัฒนาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปด้วยทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถประกอบหน้าที่การงานในแต่ละสายของวิชาดนตรีไทยอย่างมีคุณภาพมากขึ้น

ประโยชน์ของการนำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมาใช้ในระดับอุดมศึกษา

1. การศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
  - 1.1 เพิ่มมาตรฐานการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา
  - 1.2 เพิ่มคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสายต่างๆ
  - 1.3 การพิจารณาอนุมัติการเปิดสอนวิชาดนตรีไทยเป็นไปอย่างเหมาะสมขึ้น
  - 1.4 การผลิตตำราวิชาการดนตรีไทยสอดคล้องกับระดับของเกณฑ์

2. การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

- 1.1 มาตรฐานคุณวุฒิของผู้ที่จะเข้าศึกษา
- 1.2 ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการดนตรีไทย

3. การเทียบคุณวุฒิศิลปินดนตรีไทย เพื่อให้เข้าสอนได้อย่างถูกต้องตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้ โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นของบัณฑิตศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชา และวิชาชีพดนตรีไทย

เนื่องด้วยปัจจุบันการศึกษาดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา มีการจำแนกออกไปเป็นหลายสาขาตามวัตถุประสงค์การผลิตที่แตกต่างกันซึ่งประมวลได้ดังนี้

- 1) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถสาขาดนตรีไทย ด้านปฏิบัติการ (performance)
- 2) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถด้านการสอนวิชาดนตรีไทย หรือกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพการสอนวิชาดนตรีไทย ด้านดนตรีวิทยา (education)
- 3) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถสาขาวิชาดนตรีไทย และ/หรือด้านการสอน (ดนตรีวิทยา หรือ musicologist)

เนื่องจากแนวโน้มในอนาคตยังอาจจะมีสาขาอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยอีกเช่นการบริหารธุรกิจด้านดนตรีไทย และอื่นๆ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ จึงลงมติให้พิจารณาจัดทำร่างเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย โดยอาศัยแนวคิดและข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยจากการประชุมสัมมนาของทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องการพัฒนาวิชาการดนตรีไทย เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยระหว่างวันที่ 27-29 มีนาคม 2534 ณ หอประชุมศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการดังนี้

1. ต้องคงความเป็นเอกลักษณ์ของดนตรีไทย

2. ปรับจากเกณฑ์ของเก่าโดยให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของสังคมปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

3. แม้ว่าเกณฑ์มาตรฐานวิชาดนตรีไทยควรครอบคลุมทุกพิสัยการศึกษา แต่เนื่องด้วยพหุพิสัยมีขอบเขตกว้างขวางไม่แน่นอน ซึ่งขึ้นอยู่กับเป้าหมายของแต่ละหลักสูตร การกำหนดเกณฑ์เพื่อเป็นประโยชน์แก่บัณฑิต สถาบันการศึกษาและศิลปิน จึงควรเน้นด้านทักษะพิสัยซึ่งจะมีควบคู่กันไปกับเจตคติพิสัยอยู่แล้ว

4. ควรกำหนดเกณฑ์กลางทั่วไปก่อนแล้วจึงกำหนดเกณฑ์เฉพาะสำหรับดนตรีไทยแต่ละประเภท ทั้งการบรรเลงเดี่ยวและรวมวง

ด้วยเหตุนี้คณะอนุกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยจึงได้ดำเนินการจัดทำร่างเกณฑ์มาตรฐานความสามารถการบรรเลงดนตรีไทย โดยกำหนดเกณฑ์ออกเป็น 12 ขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นของเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

ขั้นเตรียม เทียบเท่าการศึกษาในระดับก่อนภาคบังคับ (การศึกษาเด็กเล็ก หรือ การศึกษาระดับอนุบาล หรือผู้ที่จะเริ่มฝึกหัดดนตรีไทย)

ขั้น 1

ขั้น 2

ขั้น 3 เทียบเท่าระดับประโยคประถมบริบูรณ์ของการศึกษาดนตรีไทย

ขั้น 4

ขั้น 5

ขั้น 6 เทียบเท่าระดับประโยคมัธยมบริบูรณ์ของการศึกษาดนตรีไทย

ขั้น 7

ขั้น 8 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษา ขั้นอนุปริญญา

ขั้น 9 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษา ขั้นปริญญาตรี

ขั้น 10 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษาขั้นปริญญาโท

(ผู้มีความชำนาญ)

ขั้น 11 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษา ขั้นปริญญาเอก (ผู้มีความเชี่ยวชาญ)

หมายเหตุ

ขั้น 1, 2 และ 3 เป็นระดับจุดใจให้เยาวชนสนใจศึกษาดนตรีไทย การปฏิบัติตามทักษะที่ควรเป็นไปในแต่ละด้านจะเริ่มตั้งแต่ว่าระดับ 4 เป็นต้นไป

และเนื่องด้วยคณะอนุกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย มีความเห็นว่าผู้ที่จบการศึกษาดนตรีไทยชั้น 6 ควรมีความสามารถพื้นฐานเพียงพอสำหรับไปประกอบวิชาชีพทางด้านดนตรีไทยได้พอสมควร แต่ในระยะเริ่มต้นของการนำเกณฑ์มาปฏิบัติ หากมิได้กำหนดระยะเวลาสำหรับเยาวชนได้เตรียมตัวเพียงพอ อาจเริ่มการศึกษาส่วนที่สำคัญและจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 4, 5 และ 6 เสียก่อน โดยยังไม่ต้องศึกษาให้ครบ แต่ทั้งนี้อนุโลมให้เพียงช่วงระยะเวลาภายใน 5 ปี หลังจากประกาศนำเกณฑ์มาใช้เท่านั้น อย่างไรก็ตาม สำหรับนักดนตรีไทยที่จะมาสอบเทียบคุณวุฒิกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้นี้คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่าต้องทดสอบความสามารถตามเกณฑ์ต่างๆ ให้สมบูรณ์ ตามที่กำหนดไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างขั้นของเกณฑ์กับปริญญาบัณฑิตศึกษา

เกณฑ์กลางที่ยกร่างขึ้นมานี้ ที่สัมพันธ์กับการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือเกณฑ์ขั้น 6 ซึ่งเป็นขีดขั้นความสามารถก่อนเข้าศึกษา และเกณฑ์ขั้น 7, 8 และ 9 ซึ่งเป็นอุดมศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตสำหรับเกณฑ์ขั้น 10 และ 11 คือความสามารถที่สูงกว่าระดับปริญญาบัณฑิต

ในการพิจารณาจัดทำร่างเกณฑ์ขั้น 9 ซึ่งเทียบระดับปริญญาตรีนั้น ได้กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำให้สอดคล้องกับความสามารถบรรเลงบทเพลงตามที่คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ได้เคยตกลงกันไว้ดังนี้ คือ

ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาดนตรีไทยระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี) จะต้องมีความรู้ความสามารถดังนี้

1. มีความสามารถในการบรรเลงงานพิธีกรรม และประเพณีได้
2. มีความสามารถบรรเลงและขับกล่อมเพื่อการบันเทิงได้
3. มีความสามารถบรรเลงเพื่อการแสดงเบื้องต้น เป็นชุด เป็นตอน
4. มีความรู้ด้านทฤษฎีในรายละเอียดของเพลงตามเกณฑ์ในระดับต่างๆ

ทั้งนี้แต่ละด้านของดนตรีไทยอันได้แก่ ปี่พาทย์ เครื่องสาย การขับร้องเพลงไทยและเครื่องหนังจะมีวัตถุประสงค์เรียนรู้แตกต่างกันไปได้บ้างตามความสำคัญและความจำเป็นของแต่ละด้าน ซึ่งจะมีกำหนดรายละเอียดไว้ในวัตถุประสงค์ของแต่ละด้าน

ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยจึงได้พิจารณาสรรหาบทเพลงมาตรฐานขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต้องเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในงานพิธีกรรม ประเพณีและเพื่อความบันเทิงได้โดยได้กำหนดบทเพลงให้ไว้ ทั้งนี้แต่ละสถาบันอาจกำหนดบทเพลงอื่นเข้ามาเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมได้อีกตามความเหมาะสมของหลักสูตรที่สถาบันนั้นๆ กำหนดไว้

ในการจัดทำเกณฑ์ครั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้คัดเลือกบทเพลงตามแนวทางการฝึกทักษะการบรรเลงดนตรีไทยที่เคยปฏิบัติสืบเนื่องกันมาในอดีต มีดับสังเวย สมโภชพระพุทธรูปมหาณีนัน ปฎิมากรในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เท่านั้นที่เป็นเพลงดับจิตขึ้นใหม่จากทำนองเพลงเก่าในอนาคตเมื่อมีการทบทวน ประเมินการนำไปใช้ และปรับปรุงเกณฑ์

มาตรฐานนี้ต่อไปก็อาจพิจารณาคัดเลือกเพลงไทยที่ประพันธ์ขึ้นใหม่ที่เห็นเหมาะสมนำมากำหนดไว้ด้วย อนึ่ง เพลงทั้งหมดที่ได้กำหนดไว้ในเกณฑ์ คณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติให้แจ้งอัตรากำกับไว้ด้วยเพื่อให้สับสนในอนาคต เพราะอาจมีการเสริมแต่งเพลงเหล่านั้นเพิ่มเติมอีกได้

อนึ่ง ภาษาที่ใช้ในเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยนี้เป็นศัพท์วิชาการที่คณะอนุกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยได้พิจารณาและมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ใช้ ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับภาษาพูดที่ใช้กันอยู่ในวงการดนตรีไทยทั่วไป

และสำหรับการทดสอบความสามารถของผู้เรียนนั้น ยังไม่ได้มีการพิจารณารายละเอียดและวิธีการเพื่อการนี้ อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ได้มีแผนที่จะดำเนินการต่อไปภายหลังจากเกณฑ์แต่ละชั้นได้รับการเห็นชอบแล้ว ทั้งนี้รวมทั้งการกำหนดการประเมินด้านทฤษฎีดนตรีไทยและด้านคุณธรรม ซึ่งจะมีสอดแทรกอยู่ด้วยในทุกชั้น

ประเภทของเกณฑ์มาตรฐาน

คณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย ได้สรุปความเห็นที่สมควรจัดทำเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภทบทเพลง
2. เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภททฤษฎีดนตรีไทย
3. เกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยประเภทการประเมินการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยและการขับร้อง

การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ด้วยทบวงมหาวิทยาลัยได้รับความร่วมมือจาก The British Council จัดส่งผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาคือ Dr. Farnk Burnet และ Dr. Van J.Gore มาดำเนินการกิจกรรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาระหว่างวันที่ 21-30 เมษายน 2539 ในการนี้ทบวงมหาวิทยาลัยได้ร่วมมือกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา” ขึ้นระหว่างวันที่ 23-24 เมษายน 2539 และระหว่างวันที่ 25-26 เมษายน 2539 ตามลำดับ โดยได้เชิญผู้บริหารและคณาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทุกแห่ง ผู้แทนสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย และผู้แทนจากสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ เข้าร่วมสัมมนา และได้เชิญผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 2 ท่านข้างต้นเป็นวิทยากรบรรยายประสบการณ์การดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในประเทศอังกฤษ ซึ่งเน้นการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและประสบการณ์ควรดำเนินการเพื่อให้ได้แนวทางพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับประเทศไทย

สรุปผลการสัมมนาทางวิชาการ

1. ผู้บริหารและคณาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและผู้เข้าร่วมสัมมนาอื่น ๆ ได้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเห็นควรให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละสถาบัน โดยพัฒนาให้เหมาะสมกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของแต่ละสถาบัน

2. ผู้เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะกับผู้เชี่ยวชาญทั้งสองท่านเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีความเห็นร่วมกันว่าสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งให้มีการดำเนินการประเมินผล (Assessment) และการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Audit) ทั้งนี้ให้แยกกันดำเนินการและปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถาบันและสาขาวิชา

3. การประเมินผลและการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ควรมียุทธศาสตร์ประกอบได้แก่ คุณสมบัตินักศึกษาเข้าศึกษาตามหลักสูตร การประเมินผลการเรียนการสอน การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ให้เหมาะสมกับการจัดการศึกษา การพัฒนาห้องสมุด เป็นต้น ทั้งนี้เห็นควรให้มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้ามาร่วมดำเนินการ

จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะกับผู้เข้าร่วมสัมมนา ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ท่าน ได้ให้แนวคิดและข้อคิดเห็นในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่มีต่อทบวงมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานกลาง

1.1 จัดกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเน้นที่กิจกรรม การตรวจสอบคุณภาพ

1.2 ปรับปรุงการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เข้ากับบริบทและวัฒนธรรมแบบไทย ๆ เพื่อ

ให้ได้รูปแบบการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามข้อตกลงที่เห็นพ้องต้องกันจากทุกฝ่าย

1.3 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา องค์กรวิชาชีพต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ใช้บัณฑิตในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1.4 ศึกษาความเป็นไปได้ในการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นรายสาขาวิชา เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรแยกกระบวนการประเมินและการตรวจสอบคุณภาพออกจากกัน

1.5 การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจเยี่ยมสถาบัน ควรเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษา มีส่วนร่วมในการเสนอชื่อ และคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้

1.6 ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการ และกิจกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนโครงการหรือกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนาระบบหรือกลไกการควบคุมคุณภาพภายในสถาบัน

1.7 ศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับแผนการปฏิรูประบบบริหารอุดมศึกษาในภาพรวม โดยมีเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารอุดมศึกษา แต่ให้ความสำคัญต่อระบบบุคลากรและระบบงบประมาณเป็นกรณีพิเศษด้วย

1.8 พัฒนาและส่งเสริมการสร้างกลุ่มนักวิชาการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษา

2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนโดยการกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน

2.2 ประสานความร่วมมือระหว่างทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ในการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน

2.3 พัฒนาระบบข้อมูลและระบบการรายงานผลภายในสถาบันที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.4 พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือและแลกเปลี่ยนข่าวสาร ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่มีความสนใจ ร่วมในโครงการประกันคุณภาพการศึกษา

2.5 เสริมสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กรให้ยอมรับการตรวจสอบจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายใน (INTERNAL PEER REVIEW) เพื่อนำไปสู่การยอมรับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (EXTERNAL PEER REVIEW)

2.6 ศึกษาแนวทางการประเมินการสอนของอาจารย์ ตลอดจนการประเมินและพัฒนาการทำงานของบุคลากร โดยพัฒนาให้ไปถึงระบบการพัฒนาบุคลากรเป็นภาพรวม

2.7 การกำหนดเงื่อนไขการทดลองการปฏิบัติงานของอาจารย์โดยให้มีการประเมินการสอนก่อนบรรจุเข้ารับราชการ (สำหรับอาจารย์อาวุโสอาจใช้กิจกรรมการฝึกอบรมเพิ่มเติม)

แนวปฏิบัติในการขอผ่อนผันให้อาจารย์ประจำ/นักศึกษาชาวต่างชาติ พำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว และการขอรับใบอนุญาตให้ อาจารย์ประจำชาวต่างชาติทำงานในประเทศไทย

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในการกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย ได้ขยายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งจำนวนสถาบันและสาขาวิชาที่เปิดสอน ประกอบกับนโยบายการอุดมศึกษาเน้นความเป็นสากลมากขึ้น ทำให้มีชาวต่างประเทศและสถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศได้เข้าร่วมลงทุนจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทยก็ได้มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศมากขึ้น มีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างกันและกัน จึงจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องสรรหาบุคลากรชาวต่างชาติมาทำการสอน การวิจัยในประเทศเพิ่มขึ้นตามลำดับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทบวงมหาวิทยาลัยมีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ต้องกำกับดูแล รวมทั้งสิ้น 35 แห่ง แยกเป็นประเภทมหาวิทยาลัย 18 แห่ง วิทยาลัย 17 แห่ง การที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพิ่มขึ้นโดยลำดับนี้ ทำให้การปฏิบัติงานในการขอผ่อนผันให้อาจารย์/นักศึกษาชาวต่างชาติพำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว และการขอรับใบอนุญาตให้ทำงานในประเทศของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเท่าที่ผ่านมา ไม่เกิดความคล่องตัวและล่าช้าทำให้เกิดอุปสรรค และมีผลกระทบต่อภาระดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการจัดการเรียนการสอน

ทบวงมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรกำหนดแนวปฏิบัติในการขอผ่อนผันให้อาจารย์ประจำ/นักศึกษาชาวต่างชาติพำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว และการขอรับใบอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทยใหม่ โดยให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถมีหนังสือขอผ่อนผัน

และการขอรับใบอนุญาตจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ โดยมีต้องเสนอผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้ทำการหารือและตกลงขั้นตอนการดำเนินการใหม่นี้ไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและกรมการจัดหางาน เพื่อให้การดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกิดความคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยทบวงมหาวิทยาลัยได้ร่วมกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและกรมการจัดหางานได้ทำความตกลงขั้นตอนการดำเนินการประสานงานไว้เป็นเบื้องต้นแล้ว

การขอผ่อนผันให้อาจารย์ประจำ/นักศึกษาชาวต่างชาติของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนพำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว

ก. อาจารย์ประจำชาวต่างชาติ

1. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน

ในการขอผ่อนผันเพื่อพำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว อาจารย์ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1.1 เป็นอาจารย์ประจำตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน นั้น

1.2 ประเภทของการตรวจลงตราในหนังสือเดินทางต้องเป็นประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non-Immigrant Visa)

1.3 ต้องมีสัญญาจ้างในการปฏิบัติงานโดยมีระยะเวลาที่สิ้นสุดอย่างชัดเจน

1.4 ระยะเวลาที่จะขอให้พิจารณาอนุญาตให้พำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวจะมีระยะ

เวลาตามที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเสนอ และตามสัญญาจ้างทั้งนี้จะต้องไม่เกินกว่า 1 ปี

2. เอกสารที่ต้องนำส่งให้ทบวงมหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะต้องจัดทำบัญชีรายชื่ออาจารย์ประจำชาวต่างชาติที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งรายชื่อที่แต่งตั้งแล้วและอยู่ระหว่างการแต่งตั้งแยกตามคณะ/สาขาวิชาตามตารางที่ 1 โดยบัญชีรายชื่อดังกล่าวจะต้องมีการรับรองจากผู้บริหารสถาบันหรือผู้ที่ผู้บริหารสถาบันมอบหมาย และนำส่งให้ทบวงมหาวิทยาลัยจำนวน 2 ชุด ภายในเดือนพฤษภาคมของทุกปี เพื่อทบวงฯ จะได้ตรวจสอบก่อนส่งให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง 1 ชุด

3. กรณีการแต่งตั้งอาจารย์ประจำเพิ่มเติม

ในระหว่างปีการศึกษาหากมีการแต่งตั้งอาจารย์ประจำชาวต่างชาติเพิ่มเติม สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะต้องจัดทำบัญชีรายชื่ออาจารย์ประจำชาวต่างชาติที่แต่งตั้งเพิ่มเติมดังกล่าว และนำส่งให้ทบวงมหาวิทยาลัยจำนวน 2 ชุด เช่นเดียวกัน

4. การขอผ่อนผันไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

เมื่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้รับบัญชีรายชื่ออาจารย์ประจำชาวต่างชาติที่ทบวงมหาวิทยาลัยตรวจสอบและจัดส่งให้เรียบร้อยแล้ว สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถมีหนังสือขอผ่อนผันให้อาจารย์ประจำชาวต่างชาติที่มีรายชื่อในบัญชีดังกล่าวไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้โดยตรง โดยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะต้องจัดส่งหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาดังนี้

4.1 สำเนาหนังสือเดินทาง ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ-นามสกุล สัญชาติพร้อมรูปถ่ายในหนังสือเดินทางวันสุดท้ายที่ได้รับการอนุญาตให้พำนักอยู่ในประเทศไทย ระบุประเภทของคนอยู่ชั่วคราว (Non Immigrant) วันหมดอายุของหนังสือเดินทาง เป็นต้น

4.2 สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณาจารย์สถาบัน

อุดมศึกษาเอกชน

4.3 สำเนาสัญญาจ้างในการปฏิบัติงานโดยมีระยะเวลาที่สิ้นสุดอย่างชัดเจน

สำหรับตัวอย่างหนังสือถึงสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้งกรณีรายเดียวและหลายราย ปรากฏในเอกสารหมายเลข 3 และ 4 ตามลำดับ

5. การขอผ่อนผันสำหรับอาจารย์ประจำชาวต่างชาติที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

การขอผ่อนผันฯ สำหรับอาจารย์ประจำชาวต่างชาติที่แต่งตั้งเพิ่มเติมในรายที่ยังมิได้ส่งบัญชีรายชื่อไปให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพิ่มเติม สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องดำเนินการผ่านทบวงมหาวิทยาลัยดังที่เคยปฏิบัติมาเช่นเดิม

ข. นักศึกษาชาวต่างชาติ

1. คุณสมบัติของนักศึกษา

ในการขอผ่อนผันเพื่อพำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1.1 ประเภทของการตรวจลงตราในหนังสือเดินทางต้องเป็นประเภทคนอยู่ชั่วคราว (Non Immigrant Visa)

1.2 กรณีนักศึกษาเข้าใหม่จะต้องมีใบสมัครเข้าศึกษาต่อ หรือใบตอบรับการเข้าเป็นนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นๆ พร้อมหลักฐานการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ขอรับการตรวจลงตรา โดยมีจำนวนรายวิชา หรือจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าเกณฑ์ตามข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น

1.3 กรณีนักศึกษาเก่า จะต้องมีหลักฐานการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา และภาคการศึกษาที่ยื่นคำขอรับการตรวจลงตราฯ โดยมีจำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนรายวิชาไม่น้อยกว่าเกณฑ์ตามข้อกำหนดของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น

1.4 ระยะเวลาที่จะพิจารณาอนุญาตให้พำนักอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนตามลำดับโดยมีจำนวนหน่วยกิตสะสมน้อยกว่า 100 หน่วยกิต จะพิจารณาให้พำนักฯ ได้ไม่เกิน 6 เดือน ส่วนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีหน่วยกิตสะสมเกิน 100 หน่วยกิต จะพิจารณาให้พำนักฯ ได้ไม่เกิน 1 ปี

2. เอกสารที่ต้องนำส่งทบวงมหาวิทยาลัย

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะต้องจัดทำบัญชีรายชื่อนักศึกษาชาวต่างชาติที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตามตารางที่ 2 โดยบัญชีรายชื่อดังกล่าวจะต้องมีการรับรองจากผู้บริหารสถาบันหรือผู้ที่ผู้บริหารสถาบันมอบหมายและนำส่งให้ทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ชุด ภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี เพื่อทบทวนฯ จะได้ตรวจสอบก่อนส่งให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง 1 ชุด

3. กรณีนักศึกษาเข้าศึกษาระหว่างปีการศึกษา

ในระหว่างปีการศึกษาหากมีการรับนักศึกษาชาวต่างชาติเข้าศึกษาเพิ่มเติมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะต้องทำบัญชีรายชื่อนักศึกษาชาวต่างชาติเพิ่มเติมดังกล่าวและนำส่งให้ทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ชุด เช่นเดียวกัน

4. การขอผ่อนผันไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

เมื่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้รับบัญชี

รายชื่อนักศึกษาชาวต่างชาติที่ทบวงมหาวิทยาลัยตรวจสอบและจัดส่งให้เรียบร้อยแล้ว สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถมีหนังสือขอผ่อนผันให้นักศึกษาชาวต่างชาติที่มีรายชื่อในบัญชีดังกล่าว ไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้โดยตรง โดยสถาบันฯ จะต้องจัดส่งหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณาดังนี้

4.1 สำเนาหนังสือเดินทางที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ-นามสกุล สัญชาติ หมายเลขหนังสือเดินทาง รูปถ่ายในหนังสือเดินทาง วันหมดอายุของการตรวจลงตรา วันหมดอายุของหนังสือเดินทาง

4.2 สำเนาใบแสดงผลการศึกษาของนักศึกษา (Transcript)

4.3 สำเนาเอกสารการลงทะเบียนเรียนของภาค/ปีการศึกษาที่ขอผ่อนผัน

สำหรับตัวอย่างหนังสือถึงสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทั้งกรณีรายเดี่ยวและหลายรายปรากฏในเอกสารหมายเลข 5 และ 6 ตามลำดับ

5. การขอผ่อนผันสำหรับนักศึกษาที่เข้าศึกษา ระหว่างปีการศึกษา

การขอผ่อนผัน สำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติที่เข้าศึกษาระหว่างปีการศึกษาในรายที่ยังมิได้ส่งบัญชีรายชื่อไปให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพิ่มเติม สถาบันฯ ต้องดำเนินการผ่านทบวงมหาวิทยาลัยดังที่เคยปฏิบัติมาเช่นเดิม

การพิจารณาโครงการใหม่ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ศาสตราจารย์เกษม วัฒนชัย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้สรุปผลการดำเนินการพิจารณากลับกรองโครงการใหม่ที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยรวม 23 แห่ง ขอบบรรจุไว้ในแผนฯ 8 ว่า คณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับกรองแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 คณะกรรมการชุดดังกล่าวได้ปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการประชุมตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2538 และประชุมเป็นประจำทุกสัปดาห์โดยได้ดำเนินการพิจารณาแผนงาน/โครงการต่างๆ ที่มหาวิทยาลัย/สถาบันเสนอมา ซึ่งได้เสนอโครงการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ และสาขาวิชาใหม่ ดังนี้

1. โครงการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ (คณะ ภาควิชา สถาบัน สำนัก กอง ฯลฯ) รวมทั้งสิ้น 616 โครงการ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลับกรองแผนฯ 8 โดยแยกเป็นดังนี้

มหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐ เสนอ 512 โครงการ ได้รับความเห็นชอบ 265 โครงการ

มหาวิทยาลัยในกำกับ เสนอ 104 โครงการ ได้รับความเห็นชอบ 103 โครงการ

2. โครงการจัดตั้งสาขาวิชาใหม่ รวมทั้งสิ้น 1,240 โครงการ แยกเป็นดังนี้

ระดับปริญญาตรี 397 โครงการ

ระดับปริญญาโท 555 โครงการ

ระดับปริญญาเอก 195 โครงการ

ภาพรวมของโครงการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัยได้วางไว้

โดยมีข้อสังเกตในบางเรื่องดังนี้

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 8 โครงการ เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 80 หลักสูตร ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 9 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 51 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง 3 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 16 สาขาวิชา

2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 7 โครงการ เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 65 หลักสูตร ได้แก่

- ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 4 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาตรี 14 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 7 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 27 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 13 สาขาวิชา

โดยมีข้อสังเกต ดังนี้

ข้อสังเกต กรณีการยุบรวมภาควิชาการจัดการลุ่มน้ำ ภาควิชาอุทยานและนันทนาการ และภาควิชาวิทยาศาสตร์สัตว์ป่าและทุ่งหญ้าเข้าด้วยกันแล้วตั้งเป็นคณะนั้น เห็นควรให้ชื่อคณะกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติหรือตามแต่ที่มหาวิทยาลัยจะเห็นเหมาะสม

3. มหาวิทยาลัยทักษิณ

การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณากลับกรองแผนฯ 8 ให้ดำเนินการได้เมื่อพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยทักษิณบังคับใช้

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 5 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่รวม 33 หลักสูตร
ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 18 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 6 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 9 สาขาวิชา

4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 57 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 24 หลักสูตร
ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 7 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 13 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 4 สาขาวิชา

โดยมีข้อสังเกตดังนี้

ข้อสังเกต ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ขยายภารกิจดำเนินการด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพด้วยโดยเสนอโครงการจัดตั้งสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ สำนักวิชาแพทยศาสตร์และศูนย์การแพทย์ นั้น ที่ประชุมเห็นสมควรให้มหาวิทยาลัยได้เน้นถึงการดำเนินการวิจัยและผลงานการวิจัยในด้านต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นควบคู่ไปกับการปฏิบัติการเรียนการสอนด้วย

5. มหาวิทยาลัยนเรศวร

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 7 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 21 หลักสูตร
ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 9 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 12 สาขาวิชา

6. มหาวิทยาลัยบูรพา

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 10 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 39 หลักสูตร
ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 25 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 12 สาขาวิชา

- ระดับปริญญาเอก 2 สาขาวิชา

7. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา
กลั่นกรองแผนฯ 8 ให้แก้ไขข้อก่องรุกรการองค์กรักษ์
เป็นกองรุกรการวิทยาเขตองค์กรักษ์ สรุปรุได้ตั้งนี้

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 8 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 56 หลักสูตร
ได้แก่

- ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 1 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาตรี 27 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 19 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 8 สาขาวิชา

และมีข้อสังเกตดังนี้

ข้อสังเกต เมื่อพิจารณาตามภาพรวมของโครงการที่เสนอในแผนฯ 8 ในระดับคณะที่ศูนย์องค์กรักษ์กับสภาพของการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งประกอบด้วยคณะที่เปิดการเรียนการสอนในด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหลายคณะวิชา จะปรากฏว่าการบริหารจัดการในระดับคณะยังกระจัดกระจายอยู่ในวิทยาเขตต่างๆ โดยไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงวิชาการ และเมื่อเปรียบเทียบพื้นที่การใช้สอยระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีอยู่ในกรุงเทพฯ กับโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒศูนย์องค์กรักษ์ ซึ่งมีพื้นที่ถึง 947 ไร่แล้ว เห็นว่าหากการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีในคณะต่างๆ จะขยายไปอยู่ยังศูนย์องค์กรักษ์ทั้งหมดแล้วก็จะสามารถเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดีในด้านวิชาการและการบริหารจัดการ โดยน่าจะให้มีวิทยาเขตประสานมิตรแห่งเดียวที่กรุงเทพฯ และควรเปิดการเรียนการสอนและวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น

8. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 11 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 109 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 8 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาตรี 31 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 49 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 19 สาขาวิชา

9. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 57 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 8 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 45 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 38 สาขาวิชา

10. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 9 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 14 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 8 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 6 สาขาวิชา

11. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ

ทหารลาดกระบัง

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 9 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 36 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 17 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 11 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 8 สาขาวิชา

12. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 4 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 34 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 20 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 11 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 2 สาขาวิชา

13. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 6 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 102 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 17 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 6 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 52 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง 5 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 22 สาขาวิชา

14. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 7 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 117 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 26 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 3 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 72 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง 1 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 15 สาขาวิชา

15. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 16 โครงการ
เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 82 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 2 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาตรี 22 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 8 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 32 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง 1 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 17 สาขาวิชา

16. มหาวิทยาลัยมหิดล

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 7 โครงการ

เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 178 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 8 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาตรี 26 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 17 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 80 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 47 สาขาวิชา

17. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 3 โครงการ

เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 59 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 31 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 21 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 7 สาขาวิชา

18. มหาวิทยาลัยศิลปากร

เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 37 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 20 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 11 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 6 สาขาวิชา

19. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 1 โครงการ

เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 18 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 2 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาตรี 6 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 8 สาขาวิชา

20. สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 12 โครงการ

เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 14 หลักสูตร
ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 8 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 5 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 1 สาขาวิชา

21. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 2 โครงการ

เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 9 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 2 สาขาวิชา
- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 1 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 4 สาขาวิชา

22. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ รวม 7 โครงการ

เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 22 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับปริญญาตรี 9 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 11 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 2 สาขาวิชา

23. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ไม่เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ที่เสนอขอมา
ในแผนฯ 8

เห็นชอบการเปิดสาขาวิชาใหม่ รวม 8 หลักสูตร

ได้แก่

- ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาโท 4 สาขาวิชา
- ระดับปริญญาเอก 2 สาขาวิชา

นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการพัฒนามหา
วิทยาลัยหรือสถาบันในภาพรวมสรุปได้ ดังนี้

ข้อสังเกต

1. สมควรที่ทบวงมหาวิทยาลัยจะได้ดำเนินการจัดทำแผนการพัฒนาระดับอุดมศึกษาในระยะยาว 10-15 ปี เพื่อเป็นแนวทางที่มหาวิทยาลัย/สถาบันในสังกัดยึดเป็นเป้าหมายการพัฒนาของแต่ละแห่งซึ่งจะมีผลให้ภาพรวมในขนาดของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันเด่นชัดยิ่งขึ้น โดยในแผนดังกล่าวกำหนดให้มีสาระสำคัญดังนี้คือ

1.1 ให้มหาวิทยาลัย/สถาบันสร้างความมั่นคงในการพัฒนาด้วยการเน้นที่จุดแข็งแกร่งของตนเองเป็นหลัก กล่าวคือ มหาวิทยาลัย/สถาบันสามารถสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการเฉพาะในสาขาวิชาที่ตนถนัดโดยไม่จำเป็นต้องเน้นความเป็นเลิศในทุกสาขาวิชาหรือการเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ ซึ่งจะทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างล่าช้าและไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

1.2 ให้สร้างความยอมรับในด้านความเป็นเลิศทางวิชาการเฉพาะทางของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบัน ให้เกิดขึ้นในสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกประเทศ

1.3 ความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนเนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในการเรียนวิชาอื่นๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะของการศึกษาต่อไป

2. ทบวงมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนดำเนินการได้ด้อยอยู่แล้วให้เกิดความแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้นด้วยการลดส่วนที่มหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐจะต้องดำเนินการลงโดยมหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐจะเป็นต้นแบบที่ดีที่สุด โดยไม่จำเป็นต้องขยายและไม่ต้องทำในสิ่งที่ไม่ควรทำอีกต่อไป

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย เป็นมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ในปีพุทธศักราช 2539 ด้วยปณิธานที่จะสนองการเพิ่มกำลังคนที่มีศักยภาพสูงเพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ

สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ตั้งอยู่ที่คลอง 5 ถนนรังสิต - นครนายก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ปรัชญาของมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย คือ บ่อเกิดแห่งปัญญาคือการศึกษาที่ก้าวไกล (Wisdom Through Global Education) ซึ่งหมายถึง สรรพวิชาต่างๆ ที่มีอยู่และเพิ่งค้นพบในโลก อาจเรียนรู้ได้ในวัน โดยปราศจากพรมแดนของประเทศใดๆ ทั้งสิ้นบัณฑิตของมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้มีความรอบรู้ และมีศักยภาพในการเป็นผู้นำทางความคิดและการค้นพบสิ่งต่างๆ อันจักนำไปสู่การยอมรับของนานาชาติ มีคุณธรรมและมีความพร้อมที่จะช่วยสร้างสรรค์สังคมไทยและสังคมโลก

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย มีวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการ คือ

1. เพื่อผลิตกำลังคนระดับสูงให้มีมาตรฐานตามความต้องการกำลังคนของหน่วยงานและองค์การวิชาชีพในระดับประเทศและระดับสากล เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรม ด้านธุรกิจ ด้านการสื่อสารมวลชน

2. ค้นคว้าและพัฒนาศาสตร์ในสาขาต่างๆ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม

3. บริการทางวิชาการเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชน เศรษฐกิจ การเมืองและคุณภาพชีวิต

4. ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทย เพื่อดำรงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

ทิศทางในการผลิตบัณฑิตในระยะแรกจะผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาดังนี้

1. ระดับปริญญาตรี

1.1 ด้านวิศวกรรมศาสตร์ โดยมีเป้าหมายที่จะผลิตบัณฑิต 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

1.2 ด้านบริหารธุรกิจ โดยมีเป้าหมายจะผลิตบัณฑิต 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการจัดการ และสาขาวิชาการตลาด

1.3 ด้านนิเทศศาสตร์ โดยมีเป้าหมายจะผลิตบัณฑิต 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และสาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

2. ระดับบัณฑิตศึกษา

จะผลิตมหาบัณฑิต 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาการเงินและการลงทุน สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย จะเริ่มเปิดดำเนินการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 เป็นต้นไป

ความร่วมมือกับต่างประเทศ

เพื่อสร้างมาตรฐานและสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการในระดับนานาชาติ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ได้ร่วมมือทางด้านวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในต่างประเทศ อาทิ California State University at Northridge ประเทศสหรัฐอเมริกา

นายเกษม วัฒนชัย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย มอบใบอนุญาตจัดตั้ง มหาวิทยาลัยอีสต์เทิร์นเอเซีย เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2539 ณ ห้องสารนิเทศ ทบวงมหาวิทยาลัย

